

DRUŠTVO ZA ZAŠTITU BILJA SRBIJE

XVII SAVETOVANJE O ZAŠTITI BILJA
Zbornik rezimea radova

Zlatibor, 28. novembar - 1. decembar 2022. godine

XVII SAVETOVANJE O ZAŠTITI BILJA, Zlatibor, 28. novembar – 1. decembar 2022. godine

STRUČNI ODBOR

Željko Milovac, Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad, predsednik

Članovi:

Ivana Jovičić, Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd-Zemun
Sonja Gvozdenac, Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad
Slavica Vuković, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, Novi Sad
Sava Vrbničanin, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd - Zemun
Milan Brankov, Institut za kukuruz, Zemun Polje.
Sonja Tančić, Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad
Ivana Stanković, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd-Zemun
Ivan Vučurović, Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Beograd
Nevena Zlatković, Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Beograd
Danijela Ristić, Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Beograd
Darko Jevremović, Institut za voćarstvo, Čačak.
Ivan Milenković, Šumarski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd
Aleksandar Sedlar, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, Novi Sad.
Milena Marčić, Prognozno izveštajna služba RS
Dejan Marčić, Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd-Zemun
Goran Jokić, Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd-Zemun

ORGANIZACIONI ODBOR

Nenad Trkulja, Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Beograd, predsednik

Članovi:

Goran Aleksić, Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Beograd
Aleksa Obradović, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd-Zemun
Nataša Duduk, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd-Zemun
Bojan Konstatinović, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, Novi Sad
Milena Popov, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, Novi Sad
Filip Franeta, Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad
Emil Rekanović, Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd
Dijana Eraković, Galenika-Fitofarmacija a.d., Beograd
Milan Sudimac, Agrosava d.o.o, Beograd
Luka Matić, Agroarm d.o.o, Vrčin
Vesna Urošević, Agromarket d.o.o, Kragujevac
Nešo Vučković, Nufarm, Austria
Dušica Bojović, BASF Srbija d.o.o, Beograd
Srdana Petrović, Corteva Agriscience SRB d.o.o, Novi Sad
Dragan Lazarević, Bayer d.o.o, Beograd
Goran Milošević, Delta Agrar, Beograd
Aleksandar Jotov, Savacoop doo, Novi Sad
Miroslav Ivanović, Syngenta Agro doo, Beograd

Izdavač	Društvo za zaštitu bilja Srbije, Nemanjina 6, 11080 Beograd
Za izdavača	Dr Goran Aleksić
Štampa	KAKTUSPRINT, Beograd
Tiraž	50 Beograd, 2022.

CIP – Каталогизacija u publikaciji Narodna biblioteka Srbije, Beograd
632(048)

САВЕТОВАЊЕ о заштити биља (17; 2022; Златибор)

Zbornik rezimea radova/XVII savetovanje o zaštiti bilja, 28. novembar – 1. decembar 2022., Zlatibor.-Beograd:

Društvo za zaštitu bilja Srbije, 2022 (Beograd: Kaktusprint). 84 str.; 24 cm

Tiraž 50. -Registar.

ISBN-978-86-83017-40-9

а) Биљке – Заштита – Апстракти б) Пестициди - Апстракти

COBISS.SR-ID 79493641

otpornog hibrida paradajza 'Wrestler F1', gajenih na dva lokaliteta, ukazujući na njihov RB fenotip.

Rezultati ovih istraživanja ukazuju da je populacija TSWV u Srbiji heterogena usled više nezavisnih introdukcija virusa, ali i usled pojave mutacija, rekombinacija i pseudorekombinacija što je doprinelo raznolikosti virusa u našoj zemlji.

Ovaj rad rezultat je projekta 451-03-68/2022-14/200116 koji finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije.

DETEKCIJA I MOLEKULARNA KARAKTERIZACIJA GRAPEVINE PINOT GRIS VIRUS U VINOGRADIMA SRBIJE

Sanja Živković¹, Bojana Vasiljević², Tanja Vasić¹, Darko Jevremović²

¹Univerzitet u Nišu, Poljoprivredni fakultet u Kruševcu, Kosančićeva 4, Kruševac

²Institut za voćarstvo, Kralja Petra I 9, Čačak

E –mail: darkoj@ftn.kg.ac.rs

Grapevine Pinot gris virus (GPGV), član roda *Trichovirus*, familije *Betaflexviridae* je otkriven 2012. godine na sorti grožđa Burgundac sivi ('Pinot Gris') u Italiji, a nakon toga je potvrđen u brojnim zemljama širom sveta. Kod osetljivih sorti vinove loze izaziva deformacije i hlorotično šarenilo lišća, skraćenje internodija lastara i kržljivost. Kod čokota sa izraženim simptomima prinos može biti umanjen i do 85%. Vektor virusa je eriofidna grinja *Colomerus vitis*. Prisustvo GPGV u Srbiji je prvi put potvrđeno 2015. godine u samo jednom uzorku vinove loze.

U cilju ispitivanja prisustva GPGV u vinogradima Rasinskog okruga u periodu 2020–2022. godine sakupljeno je i analizirano 65 uzoraka vinove loze. Detekcija je urađena metodom reverzne transkripcije i lančane reakcije polimeraze (RT-PCR). Ekstrakcija ukupnih nukleinskih kiselina iz uzoraka lišća urađena je sa 2% CTAB puferom. Za reverznu transkripciju korišćeni su pd(N)₆ random prajmeri, dok je PCR urađen sa dva seta GPGV-specifičnih prajmera (GPGVRepF/GPGVRepR i GPGVDetF/GPGVDetR) koji umnožavaju fragmente od 525 bp i 585 bp u okviru RdRp i MP/CP gena. Dobijeni PCR proizvodi su analizirani elektroforezom u 1,5% agaroznom gelu i bojenjem etidijum-bromidom.

U 14 ispitivanih uzoraka vinove loze sorti 'Red Globe', 'Victoria' i 'Preobraženje', sa simptomima kržljivih lastara sa skraćenim internodijama, deformisanih i hlorotičnih listova potvrđeno je prisustvo GPGV. Virus nije potvrđen u uzorcima bez simptoma. Umnoženi PCR fragmenti osam odabranih izolata su prečišćeni i sekvencirani (Macrogen, Holandija). Dobijene sekvence su pokazale 97,3–100% nukleotidne identičnosti (RdRp gen), odnosno 97,6–100% (MP/CP gen). Sekvence su deponovane u GenBank (Acc. No. OP279698–OP279713). BLAST analiza sekvenci RdRp gena je pokazala najviši stepen nukleotidne identičnosti (99,62%) srpskih izolata GPGV sa izolatima iz Španije, Švajcarske i Slovačke (KY404083, ON237610 i KF134125), dok su sekvence MP/CP gena pokazale najviši stepen identičnosti 99,49% sa izolatima iz Italije (BK011064, BK011089 i BK011101).

Dobijeni rezultati prisustva GPGV u Rasinskom okrugu, jednom od najznačajnijih u zemlji po proizvodnji grožđa, ukazuju na potrebu primene mera kontrole sa ciljem sprečavanja i usporavanja širenja ovog virusa koji potencijalno može ugroziti proizvodnju vinove loze.